

Jak tworzyć klasy, w których myśli się krytycznie, działa mądrze i żyje odpowiedzialnie?

11 kwietnia 2026 r.

Warsztat prowadzi: **Marlena Kowalska**

O mnie

szkoła inaczej – widziane oczami nauczyciela...

Klasyka nie musi być nudna!

Edukacja WOW

Innowacyjne lekcje języka polskiego (Gry i TIK)

Współpraca eTwinning

Wsparcie awansu

Metodyka i technologia

Autorski blog. Prowadzi swoją przestrzeń w sieci nieprzerwanie od 2014 roku, dzieląc się tam refleksjami i gotowymi materiałami do pracy.

Kreatywna organizacja „Narodowego Czytania”. Przygotowuje autorskie karty-malowanki do utworów Jana Kochanowskiego, promując atrakcyjne podejście do literatury.

Pełni rolę liderki łączącej klasy z całej Europy poprzez realizację wspólnych, międzynarodowych projektów edukacyjnych.

Aktywność w grupie Superbelfrzy RP. Jako „eduzmieniaczka” współtworzy społeczność skupiając się na nowoczesnych metodach nauczania, stawiając pasję w nauczaniu.

Wprowadza do klasy gry takie jak Dixit oraz zaawansowane narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK).

Mentor w awansie zawodowym nauczycieli. Prowadzi cykl „Mianowanie bez stresu”, pomagając pedagogom przejść przez formalne i merytoryczne wymogi zdobywania kolejnych stopni zawodowych.

Konsultant w Centrum Rozwoju Edukacji. Współpracuje z CRE, pełniąc rolę eksperta w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i rozwoju oświaty.

Trzy filary świadomej edukacji

Myślenie krytyczne - zaczyna się od pytań. Polega na łączeniu faktów, oddzielaniu opinii od dowodów i rozumieniu otaczających nas informacji.

Mądre działanie - myślenie konsekwencyjne i świadome korzystanie z narzędzi. Analiza danych i mądre poruszanie się w cyfrowym świecie.

Odpowiedzialne życie - klasa to laboratorium życia obywatelskiego. To nauka szacunku, wolności słowa i reagowania, gdy komuś dzieje się krzywda.

Kiedy ostatni raz uczeń naprawdę zaskoczył Cię pytaniem?

Krytyczne myślenie zaczyna się nie wtedy, gdy uczeń „zna” czy „odtwarza”.

Ono zaczyna się wtedy, gdy uczeń **przejmuje ster**.

Krytyczne myślenie polega na rozumieniu, łączeniu faktów, oddzielaniu opinii od faktów.

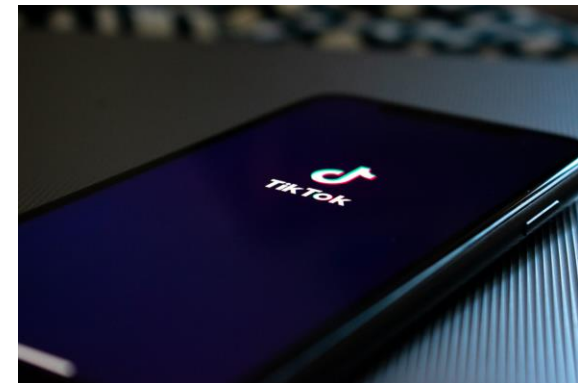

Krytyczne myślenie – pancierz ochronny

Krytyczne myślenie to dzisiaj nie luksus intelektualistów, to pancierz ochronny.

Nasi uczniowie są bombardowani informacjami. Algorytmy TikToka i YouTube'a decydują o tym, co widzą. Fake newsy wyglądają bardziej wiarygodnie niż podręczniki.

Czego potrzeba?

Odwagi i bezpieczeństwa:

uczeń przestraszony
odtworza, uczeń bezpieczny
psychologicznie – analizuje.
Nie ma krytycznego
myślenia bez prawa do
pomyłki.

Wieloźródłowości:

dziś czytamy nie tylko
teksty. Analizujemy obrazy,
posty, wykresy, memy i
statystyki.

Języka emocji:

brak wiedzy rzadko blokuje
przed myśleniem. Znacznie
częściej robią to wstyd i lęk.
Człowiek, który nie zna
własnych emocji, tylko
reaguje.

Rutyny myślenia krytycznego

[LINK](#)

Zmieniamy uczniów w badaczy,
a nie "odtworzaczy".

Uczmy, że wątpliwość jest początkiem
mądrości.

To jest humanistyka w działaniu –
rozumienie kontekstu.

Klasa, w której działa się mądrze

Myśleć krytycznie to jedno, ale działać mądrze to drugie.

Mądre działanie to myślenie konsekwencyjne:

Jeśli to zrobię – co się stanie?

Jakie mam dane?

Jakie mam dowody?

To nie matematyka jako przedmiot, to **doroślność**. Uczymy rozumienia liczb, porównywania danych i zadawania pytania: „Co z tego wynika?”.

Klasa, w której działa się mądrze

Nie uciekamy od technologii – uczymy zasad wykorzystania.

Jesteśmy projektantami rzeczywistości, badamy świat, który nas otacza.

Działać mądrze to znaczy działać
z empatią i strategią.

Klasa, w której żyje się odpowiedzialnie

Odpowiedzialność to nie zestaw nakazów, ale **zestaw postaw**.

Odpowiedzialność to **wolność**. To świadomość, że jestem częścią ekosystemu – klasy, szkoły, miasta, planety.

W centrum zawsze stoi człowiek. Klasa to laboratorium życia obywatelskiego, w którym uczeń patrzy na nas nie jak na urzędnika, ale jak na model zachowania. Obserwuje, jak mówimy o innych, o świecie i jak rozwiązujemy spory.

Mikrokosmosy odpowiedzialności

Kontrakt zamiast regulaminu

Uczymy się na błędach

Dbamy o kulturę słowa

Działania projektowe

Dekalog grupy I

1. O WSZYSTKIM ZE SOBĄ ROZMAWIAMY
2. MAMY DLA SIEBIE CZAS
3. LIWAŹNIE SIĘ SŁUCHAMY
4. ZACHOWUJEMY POWIERZONE TAJEMNICE
5. POMAGAMY SOBIE
6. OKAZUJEMY SOBIE SWOJĄ SYMPATIE
7. JESTEŚMY SZCZERZY.
8. JESTEŚMY LOJALNI I WIERNI jak
9. POMAGAMY SOBIE W NAUCE.
10. JESTEŚMY ŻYCZLIWI DLA SIEBIE.

Zasady tworzyli:

1. KSP JB Piotrków Tryb./Marlena
2. ZS im.M.Kotańskiego Inowrocław/Halina Waszak
3. PM 235 Łódź, Żaneta Pastuszka i grupa Słoneczek
4. SP 25 Bydgoszcz, Agnieszka Bruska
5. SP nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi w Głogowie im. KOU, Marta Potrykowska

Dekalog grupy III

1. Jesteśmy życzliwi dla siebie
2. Pomagamy sobie nawzajem
3. Poświęcamy sobie nawzajem czas
4. Dzielimy się pomysłami.
5. Wspieramy siebie.
6. Wszyscy jesteśmy ważni i mamy prawo do swojego zdania.
7. Nie zazdrościmy. Cieszymy się z sukcesów drugiej osoby.
8. Nie zdradzamy powierzonych nam sekretów.
9. Prosimy o pomoc kiedy jej potrzebujemy.
10. Mówimy sobie prawdę.

Zasady tworzyli:

1. KI I-II, II-III, II ZET E SOSW Nowa Sól /Regina Smolin-Makuch
2. Klasa 2 b - Szkoła Podstawowa nr 4 w Lublinie / Marta Guz
3. Klasa 6 - Szkoła Podstawowa w Nowej Białej / A. Krzysiaczek
4. KL. II SPdP SOSW Nowa Sól/Aneta Nawrot
5. KL.III/IV SP Krośnica/Edyta Bieniek

Działania projektowe

Co czujesz, kiedy ● ● ● ?

Porozmawiaj z uczniami o emocjach.

Co czujesz kiedy...? Uzupetnij wykropkowane miejsce
odpowiedziami Twoich uczniów.

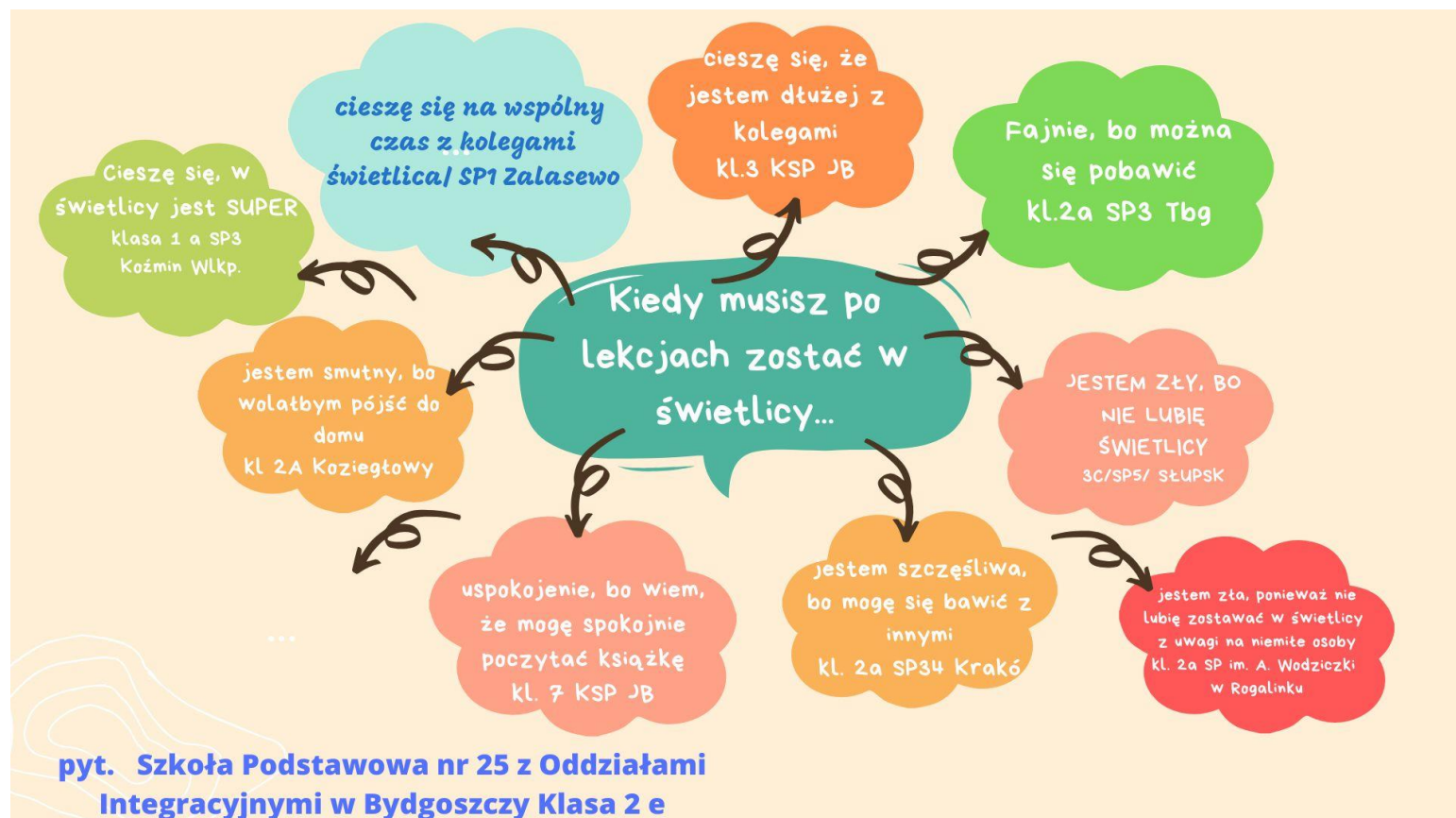
Podpisz slajd: szkoła, klasa itp.

Stwórz slajd według swojego pomysłu z nowym pytaniem,
inspirującym innych do przemyślenia swoich emocji.

Podpisz slajd: szkoła, klasa itp.

Działania projektowe

Działania projektowe

Działania projektowe

O tym jak Patryk
w marcu świętował

Święta nieTypowe
przez uczestników projektu
eTwinning opisane

1 marca... czekam na ten dzień. Dziś rozpoczyna się miesiąc, który uwielbiam. Każdego roku właśnie o tej porze w moim życiu dzieją się rzeczy niesamowite... Nie wątpię, że i w tym roku będzie to wspaniały czas.

A dziś Dzień Piegów...

Czy to Pan Kleks?

Obudziłem się jak zwykle wiedząc, że zaczął się marzec. Po dziwnych skurczach w brzuchu wiedziałem już że to nie będzie zwykły dzień. Szybko ubrałem się w czarne spodnie dresowe, niebieską koszulkę z białym wzorkiem i szarą bluzę. Magiczny Dzień Piegów od rana przyniósł mi niespodzianki. Na śniadanie mama przygotowała mi kanapki w kształcie twarzy Pana Kleksa. Jego policzki rozbawiły mnie, gdyż za piegi posłużyły oliwki. Po śniadaniu pobiegłem pobawić się z kolegami.

2 marca

Patryk szybko położył się do łóżka. Chciał szybko zasnąć, bo nie mógł się doczekać na kolejny dzień - Dzień 3 Marca, kiedy organizowane są spotkania autorskie oraz wieczory literackie. Chłopiec uwielbiał czytać książki i marzył, że kiedyś on będzie WIELKIM PISARZEM. To on będzie pisał książki, a inni będą je chętnie czytać. Mimo, że chciał szybko zasnąć, po głowie chodziły mu miliony myśli. Co robi taki pisarz? Jak to jest napisać powieść czy opowiadanie? Jak to się robi? Z tymi myślami próbował zasnąć, a mama czytała mu do snu cytaty o pisaniu książek ....

Rola nauczyciela

Humanista nie jest tylko od słowa.
Humanista jest od rozumienia człowieka
w świecie pełnym danych, wyzwań
i sprzecznych narracji.

Naszą rolą jest być przewodnikiem.
Nie kontrolerem. Nie strażnikiem. Przewodnikiem.

Na zakończenie

1. Czy w mojej klasie uczniowie mogą zadawać pytania bez obawy?

Jeśli nie — nie pojawi się krytyczne myślenie.

2. Czy uczniowie mają narzędzia, by podejmować własne decyzje?

Jeśli nie — nie pojawi się mądre działanie.

3. Czy uczymy, że jesteśmy odpowiedzialni za siebie i za innych?

Jeśli nie — nie pojawi się odpowiedzialność.

Nowoczesna klasa to miejsce, w którym:

1. Jest bezpieczeństwo, ciekawość i miejsce na błąd.
2. Technologia jest używana mądrze jako wsparcie, a nie zagrożenie.
3. Panuje komunikacja i głęboka refleksja.
4. Istnieje wspólnota oparta na zrozumiałych zasadach.
5. Myślenie prowadzi bezpośrednio do działania, a działanie do odpowiedzialności.

Dziękuję za uwagę

Zapraszam do kontaktu:

Marlena Kowalska

Adres email: panikowalska.poczta@gmail.com